

O svobodě Božího království

j+5 14. 7. 2024

Blaze těm, kdo se neřídí radami svévolníků. Hospodin zná cestu spravedlivých, ale cesta svévolníků vede do záhuby. Blaze všem, kteří se k němu utíkají! (ze Ž 1 a 2)

Lk 6,20-31 Ježíš pohlédl na učedníky a řekl: „Blaze vám, chudí, neboť vaše je království Boží. Blaze vám, kdo nyní hladovíte, neboť budete nasyceni. Blaze vám, kdo nyní pláčete, neboť se budete smát. Blaze vám, když vás lidé budou nenávidět a když vás vyloučí, potupí a vymažou vaše jméno jako proklaté pro Syna člověka. Veselte se v ten den a jásejte radostí; hle, máte hojnou odměnu v nebi. Vždyť právě tak jednali jejich otcové s proroky. Ale běda vám, bohatým, vždyť vám se už potěšení dostalo. Běda vám, kdo jste nyní nasyceni, neboť budete hladovět. Běda, kdo se nyní smějete, neboť budete plakat a naříkat. Běda, když vás budou všichni lidé chválit; vždyť stejně se chovali jejich otcové k falešným prorokům. Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí. Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují. Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou, a bude-li ti brát plášť, nech mu i košili! Každému, kdo tě prosí, dávej, a co ti někdo vezme, nepožaduj zpět. Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, jednejte i vy s nimi.

Žalm 2,1-6 Proč se pronárody bouří, proč národy kují marné plány? Srocují se králové země, vládcové se spolu umlouvají proti Hospodinu a pomazanému jeho: „Zpřetrháme jejich pouta, jejich provazy pryč odhodíme.“ Ten, jenž trůní v nebesích, se směje, Panovníkovi jsou k smíchu. Jednou k nim promluví v hněvu, ve svém rozlícení je naplní děsem: „Já jsem ustanovil svého krále na Sijónu, na své svaté hoře!“

My lidi v životě toužíme po něčem, čemu se někdy říkává třeba štěstí. Představy o něm máme rozmanité. Když o tom mluvil Ježíš, označil za šťastné (blahoslavené) některé lidi, u kterých bychom to možná nečekali (chudé, hladové, plačící). Hned první písnička z knihy biblických žalmů k tomu taky cosi podotýká: Když člověk neví, čím je, snadno se mu stane, že ho to zavane, ani neví kam. Šťastný je ten, kdo je jako strom zasazený někde na příhodném místě a nese ovoce – ne

jako plevy, které se tu mihnou nebo jsou i na obtíž, než je to zase někam odvané.

Žalmová písnička s číslem dvě už ty plevy sleduje v akci a pohromadě. „Co se to se světem děje? Co to ty národy vyvádějí, k čemu jejich marné plány a proč tolik mediálního rachotu?“ Už od nepaměti k sobě poutají pozornost lidé, kteří jsou vybaveni penězi, mocí, vlivem. Moc, vliv a peníze nejsou nic špatného, jsou to prostředky, díky kterým můžete něco udělat, něco zařít, něčeho dosáhnout. Jde jen o to čeho a jak a jakou podobu má vlastně mít to štěstí, k němuž máte namířeno. Kdo se ho chce domoci silou, nutně o něj bude usilovat na úkor druhých. Strom s kořeny blízko pramenů nese ovoce i pro ty druhé, zatímco pleva, která moc neví, čím je, ovoce nepřinese, ale může mít velké plány, než ji to někam odvané, a možná o ní hodně uslyšíme a možná to nebude hezké.

V minulých dnech uplynulo 110 let od začátku velké války, na kterou v mnoha obcích upomíná památník se jmény padlých. Vůbec nejvíc jich přišlo o život v první půlce té války a není úplně zřetelné, s jakým odhodláním a s jakým očekáváním do té války vlastně muži odcházeli. Aby skoncovali s rakousko-uherskou říší? Ale vždyť měli na sobě její uniformy, a když ta válka začínala, o nějaké samostatné republice ještě vůbec nebyla řeč. Nebo tam šli, aby tu říši naopak hájili proti nepříteli? Možná, i když ji příliš nemilovali (ale nepřítel milovali ještě míň). Prostě přišel povolávací rozkaz, tak šli. Místo bleskového vítězství (o němž sní každý vojevůdce) přišlo dlouhé utrpení. Místo spravedlivějšího světa (o němž sní leckterý myslitel) přišel pekelně drahý účet placený lidskou krví.

Žádná novinka. O století dřív, když lidské duše přetékal hněvem, vypukla francouzská revoluce, jejímž ušlechtilým cílem byly svornost, rovnost a bratrství. Ani tady se to neobešlo bez teroru a vedlo to posléze k napoleonskému dobývání světa a válčení. Nic nového, ještě o století dřív proti sobě kvůli pravé křesťanské víře stáli v Evropě protestanti a katolíci (až na to, že o pravou víru zase tolik nešlo). Ani v předchozích staletích to nebylo jiné a nezlepšilo se to dodnes – nenajde se rok, kdy by na zeměkouli někde nezuřila válka. Jen ji teď máme už přes dva roky na doslech, tak to víc vnímáme.

Po druhé světové válce, když se v kostelech přestalo hajlovat a když na čas utichly zbraně, se lidstvo aspoň dohodlo na pravidlech, co se ani v té válce nesmí. Třeba mučit, znásilňovat, zabíjet civilisty nebo bombardovat nemocnice. Ale vynutit se to nedá, a tak nacisti denacifikují, zloději volají „chyťte zloděje“, lháři si stěžují, že je málo pravdy – co se to se světem děje, co to ty národy vyvádějí?

Lidi se tu a tam rádi seřazují do šiku a nejnázve jim to jde podle náboženství (to je vyzkoušené a chytlavé) nebo se to s oblibou dělává podle národnosti (to teď už zase zrovna ožívá) a dá se šikovat k boji i podle jiných vodítek: vždycky záleží na tom, jak který vykuk stanoví hranice a podle čeho určí nepřátele. Ale nejvíc záleží na tom, kdo z nás mu to uvěří. Na začátku bývá ideál, který leckomu nepřijde špatný, a tak se přidá, ale na konci mnohou být seznamy padlých a všude granáty a miny, které budou náhodně zabíjet a mrzačit ještě desítky let. A nenávisť, kterou bude léčit ještě třetí a čtvrtá generace (a vždycky ji někdo zkusí znovu oživit).

Že by se lidstvo zbláznilo? Asi ano, ale to není moc čerstvá zpráva, vždyť ty žalmy jsou staré dva a půl tisíce let. A už tehdy a od té doby pořád se najdou mocní, vlivní či prachatí, kteří se nadýmají vlastní důležitostí, berou se smrtelně vážně, mají pocit, že jsou nad zákony, a z některých jde strach. Lidi je obdivují nebo nenávidí, protože mají tu moc a peníze a vliv, ale žalmová písnička nabízí pohled odjinud, shora: jak směšnější jsou! Jako žabáci, co se nafukují, aby přerostli i vola. Sjednotí se na tom, že to tu bez Boha půjde líp a že štěstí určují oni a že žádná jiná pravidla neplatí, a pak se podle toho navzájem pobíjí. Vyhrožují, že je nic nezastaví a že rozdrť každý odpor, ale z nebe už je přitom slyšet smích.

Štěstí, o jaké má smysl usilovat, propojil Bůh s nebeským královstvím – to tu není, ale přichází a už se hlásí a posmívá se náfukům, co se cítí jak ředitelé zeměkoule, ještě z nich jde hrůza, ale Boží smích už je osvobodivý. Nechejte se jím nakazit.

Sjednotili se, že tu bez Boha bude líp, a protože by na jeho trůn přece jen měl někdo dosednout, rvou se, kdo to bude. Jenže o trůnu už je rozhodnuto, král už byl vybrán, informuje žalmová písnička. Čteme ji na křesťanský způsob, a tak nás asi nepřekvapí, že až ten král – totiž

Ježíš – přijde na zemi, budou se mu posmívat, budou ho tupit a bít a na smrt vydají. Je to pokračování toho, co tu bylo už předtím po celou dobu. Chtěli to tu po svém, chtěli to podle vlastních pravidel, pro která na sebe navzájem stříleli a střílet budou dál, smrt protivníka vítají jako mocného spojence, jenomže i tady to Bůh rozhodl o krok před nimi. Smrt je sice věrná spojenkyně těch, kdo žijí jen pro moc, a předpokládala své vítězství, jenomže třetího dne je hrob prázdný. A hle, Ježíš je teď naplněn Kristus, Král národů, a Bůh jej svrchovanou mocí vyvýšil nad všechny autority, suverény a velmoci a všechno mu to položil k nohám.

Díky, Bože, za svobodu tvého království, které přichází ke všem, na koho dopadá násilí samolibých a svévolných. Dopřej nám, ať víme, čím jsme, že patříme tobě, a díky za to. Amen.

Počíná-li člověk ničemností, zplodí trápení a křivdy.

Bůh je spravedlivý soudce; hledí k srdci člověka a každý den má proč vzplanout hněvem.

Radujte se všichni, koho Boží milost učinila spravedlivými, vždyť pro vás je zaseto světlo a záchrana pro ty, kdo mají přímé srdce.

Bůh ukončí zlobu samolibých a svévolných a spravedlivé podepře, aby stáli pevně. Je nám štítem a bdí nad těmi, kdo doufají v jeho milosrdenství, aby je i ze smrti vysvobodil.

Tvoje milosrdenství buď, Hospodine, s námi. Amen.